

Stort sug efter blågult lin

Linpriserna på världsmarknaden är pressade p.g.a. ett stort utbud och fyllda lager. Men efterfrågan på svenskt lin är stor i resten av Europa, bl.a. genom GMO-frihet. Oljelin är därför glädjeämnet för Göran Karlsson på Lantmännen som hoppas på 20 000 hektar år 2010.

Text och foto: Johan Biärsjö, Svensk Raps

När vi ser på linmarknaden 2010 kan man säga att två budskap uppenbarar sig. Dels har vi en ökande odling i USA och Kanada som sätter press på linpriserna. Men å andra sidan kan vi konstatera att efterfrågan på svenskt lin just nu är större än någonsin.

Kanada är störst

Jämfört med för ett år sedan är det mer lin på världsmarknaden. Skörden 2009 beräknar Oil World till 2,28 miljoner ton, 7 procent högre än 2008 och lagret är också något högre, 340 tusen ton jämfört med 270 tusen ton vid samma tid i fjol.

Det stora producentlandet för lin liksom för oljeväxter är Kanada där linskörden 2009 ser ut att hamna runt en miljon ton, den högsta på tre år. Hela 75 procent av den skörden exporteras och merparten går till Europa. Därmed förstår vi att

skördens storlek i Kanada och därmed hur mycket som kommer ut på världsmarknaden är avgörande för prisbildningen. Just nu sätter alltså en ökande tillgång press på priserna.

Till bygge och bak

Linnet har fler strängar på sin lyra än bara råvara till färgindustrin. Även som livsmedel är linnet attraktivt genom sin höga halt av omega 3-fettsyror (runt 40 procent). Inte så att den ersätter rapsolja eftersom linolja är oxidationsbenägen, alltså härsknar fort. Men i måttliga mängder är det ur hälsosynpunkt väldigt fördelaktigt med lin. Dels som ingrediens i oljor, men även bageriindustrin använder stora mängder linfrö.

Miljövänligare linprutt

Även linfrökakan, alltså det som blir över efter pressning, är en värdefull produkt i foderindustrin. Till enkelmagade djur, t.ex. hästar, liksom till nötkreatur verkar linnet inverka positivt på matsmältningen. I en fransk forskningsrapport rapporteras om att de fettsyror som ingår i lin kan minska idisslarnas utsläpp av metangas. En positiv växthus-effekt alltså – kan det vara så bra?

Svenskt lin är eftersökt

Göran Karlsson, produktmarknadschef på Lantmännen är lyrisk då det gäller lin.

Håller tummarna. Göran Karlsson på Lantmännen hoppas att den svenska linarealen ökar till 20 000 hektar år 2010.

–Linnet är mitt stora glädjeämne, utbrister han.

Orsaken är en ovanligt stark efterfrågan på just svenskt lin. Det blågula linnet håller hög kvalitet och är efterfrågat ute i Europa. Hösten 2009 har vi dessutom fått draghjälp av bekymmer med att hålla det kanadensiska linnet helt fritt från GMO-inblandning. En stor leverans från Kanada visade sig innehålla spår av en GMO-sort som inte var godkänd i EU. Det fick köparna att dra öronen åt sig och söka sig till erkänt GMO-fria alternativ och här står förstas den svenska odlingen högt i kurs.

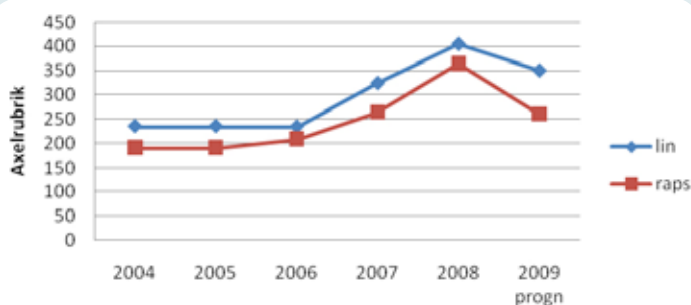
Hoppas på 20 000 hektar

Linpriset har de senaste åren legat 40 – 50 öre per kilo över rapspriset. När bekymren med GMO-inblandning dök upp denna höst ökade avståndet ytterligare. Så även om priserna fallit i år jämfört med i fjol så är minskningen betydligt mindre för lin än för raps och för övrigt ännu bättre i jämförelse med spannmål.

En liten gröda som lin kan förvisso snabbt bli en överskottsgröda om odlingen ökar kraftigt. Men just nu ser det positivt ut för skörd 2010 menar Göran Karlsson.

–Vi har dagligen förfrågningar om svenskt lin. Jag skulle gärna se att den svenska arealen dubblerades en gång till för att 2010 nå närmare 20 000 hektar. «

Stadigt över rapsen

Lantmännens linpris pool 1 2004–2009 har legat 40–50 öre över rapsnoteringen de senaste åren. I höstas ökade skillnaden ännu mer efter en kanadensisk fadäs med inblandning av en GMO-sort i en leverans från Kanada.